energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.		Asiakirjan päivämäärä on:	24.03.2026
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.		Dokumentet är daterat:	24.03.2026
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.		The document is dated:	24.03.2026

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Tuulia Lepistö
Pvm / Datum / Date: 24.03.2026

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 24.03.2026

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) The signed document follows on the next page >

energiavirasto
energimyndigheten

Lausunto 863/000100/2026

Talousvaliokunta
Tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta torstai 26.3.2026 / U 19/2026 vp

Lausunto asiassa U 19/2026 Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 (nk. hiilirajamekanismin) muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi jatkojalostustuotteisiin ja mekanismin kiertämisen ehkäisemiseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on 17.3.2026 pyytänyt Energiavirastolta kirjallista asiantuntijalausuntoa. Käsiteltävänä on komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 (nk. hiilirajamekanismi) muuttamisesta ja sen soveltamisalan laajentamiseksi jatkojalostustuotteisiin ja mekanismin kiertämisen ehkäisemiseksi.

Energiavirasto toimii Suomessa päästökauppalain (1270/2023) mukaisena päästökauppaviranomaisena ja vastaa Manner-Suomen päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvien laitosten päästöluvituksesta ja lupaehtojen valvonnasta, päästöoikeuksien maksutta jakamisesta, päästöoikeusrekisterin (unionin rekisteri) kansallisen osan hallinnoinnista, päästökauppatodentajien hyväksynnästä ja valvonnasta sekä toimii Suomen huutokaupanpitäjänä.

Energiavirasto esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Komission ehdotus

Euroopan komissio antoi 17 päivänä joulukuuta 2025 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismia (CBAM) kosken asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi jatkojalostustuotteisiin sekä mekanismin kierron ehkäisemiseksi. Hiilirajamekanismilla tietyille EU:n ulkopuolelta tuleville tuotteille asetetaan 1.1.2026 alkaen samansuuruinen maksu kuin mikä kohdistuu EU:ssa valmistetuille vastaaville tuotteille EU:n päästökaupasta johtuen.

Energiavirasto
Energimyndigheten
Lintulahdenkuja 2 A
FI-00530 Helsinki
Puhelin 029 505 0000
S-posti kirjaamo@energiavirasto.fi
Internet www.energiavirasto.fi

Ehdotuksella muutettaisiin hiilirajamekanismiasetusta lisäämällä sen soveltamisalaan monimutkaisempia teräksen ja alumiinin jatkojalostettuja tuotteita eli alavirran tuotteita. Lisäksi ehdotus sisältää muutoksia, joilla vahvistettaisiin mekanismin kierron ehkäisyä. Muut keskeiset muutokset koskevat esimerkiksi romuraudan ja romualumiinin osittaista lisäämistä soveltamisalaan sekä tuontisähkön laskentasääntöjen muutoksia. Komissio on kertonut antavansa vuonna 2027 ehdotuksen hiilirajamekanismin uudistamiseksi.

Ehdotuksella lisättäisiin uusi 27 a artikla, joka antaisi komissiolle säädösvaltaa liittyen hiilirajamekanismiasetuksen soveltamisalan määräaikaiseen kaventamiseen vakavissa ja yllättävissä olosuhteissa. Komissio voisi tällöin delegoiduilla säädöksillä tilapäisesti poistaa tavaroita asetuksen soveltamisalaa koskevasta liitteestä I.

Hallinnolliset vaikutukset

Energiaviraston tekemän alustavan arvion mukaan Suomessa ilmaisjakoa saavat laitokset eivät tuota komission ehdotuksessa mainittuja monimutkaisempia teräksen ja alumiinin jatkojalostettuja tuotteita tai vie lämpöä kyseisiä tuotteita valmistaviin laitoksiin. Täten CBAM:n soveltamisalan laajennuksella ei olisi tällä hetkellä voimassa olevalla ilmaisjaon lainsäädännöllä vaikutusta Suomessa ilmaisjakoa saavien laitosten ilmaisjakomääriin tai ilmaisjakoon liittyviin velvoitteisiin. Näin ollen Energiavirasto arvioi, että CBAM:n soveltamisalan laajennuksella ei olisi tällä hetkellä voimassa olevalla ilmaisjaon lainsäädännöllä vaikutusta Energiaviraston tehtäviin.

Uuden 27 a artiklan lisäyksellä ei vielä itsessään ole vaikutusta Energiaviraston tehtäviin. Jos komissio kuitenkin kyseisen artiklan lisäyksen jälkeen päättäisi tilapäisesti poistaa tavaroita hiilirajamekanismiasetuksen liitteestä I, vaikuttaisi se kyseisiä tavaroita tuottavien laitosten (ja laitosten, jotka vievät lämpöä kyseisiä tavaroita tuottaviin laitoksiin) ilmaisjaon määriin. Tällä olisi vaikutusta myös Energiaviraston tehtäviin, koska kyseisten laitosten ilmaisjakomäärät tulisi tällöin määrittää uudelleen. Vaikutusten laajuus riippuisi siitä, mitä hiilirajamekanismiasetuksen liitteen I tavaroita tilapäinen poisto koskisi. Hiilirajamekanismiasetuksen liitteen I tavaroita tuottaa, tai niihin lämpöä vie, tällä hetkellä 16 ilmaisjakoa saavaa laitosta.

Jakelu Talousvaliokunta